

LAPLAND
Above Ordinary

ARCTIC Smartness

Arctic Smartness Excellence -hankkeen
viestintä ja tulosten hyödyntämistoimien
toteutussuunnitelma

Heidi Karppinen
17.10.2017

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Arctic Smartness Excellence -hankkeen viestintä ja tulosten hyödyntämistoimien toteutussuunnitelma

Sisällysluettelo

Artic Smartness Excellence hankkeena	2
Viestinnän tavoitteet ja periaatteet hankkeessa	3
Periaatteet	4
Euroopan aluekehitysrahaston näkökulma hankkeen viestinnän periaatteisiin	4
Hankeviestinnän välineet – tavoitteena monimuotoviestintä	5
Järjestetyt tapahtumat, messut, tapaamiset	6
Graafinen ohjeistus	7
Artic Smartness -brändi ja klusteriviestintä	8
Tiedotustarveanalyysi	9
Arctic Smartness Excellence -hankkeen viestinnän ja hanketulosten hyödyntämistoimien seuranta	9
Kehitettävä arviointi ASE-hankkeessa	10
Yhteydet muihin projekteihin	10
Viestinnän riskit ja niiden hallinnointi	11
Aineistojen arkistointi	12
LIITTEET	13

Artic Smartness Excellence hankkeena

Lapin maakunnallinen Arktisen erikoistumisen osaamiskeskittymä - Arctic Smartness Excellence (ASE). ASE – Hanke vie vuonna 2013 rakennetun Lapin arktisen erikoistumisen strategiaa (<http://www.lappi.fi/lapinliitto/lapland-s-arctic-specialisation-programme>) käytännön tasolle. Laajan toimijajoukon ja kattavan rahoituksen turvin päästään testaamaan ja kehittämään hyvin alkanutta uudenlaista yhdessä tekemistä elinkeinoelämän sekä tutkimus- ja kehittämis-toimijoiden välillä.

ASE – Hanke jatkaa syksyllä 2015 toteutettua Lapin älykkään erikoistamien ohjelman toteuttamista käynnistänyttä Arctic Smartness Portfolio (ASP) –hanketta ja siinä aloitettua modernin klusterimallin rakentamista Lappiin, joka perustuu viiteen Lappi klusteriin – Arctic Smartness Clusters. Hankkeen keskiössä ovat lappilaiset yritykset ja heitä tukevat kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutuslaitokset alueen viranomaisten tukiessa kehitystä.

ASE – Hanke mahdollistaa laajan alueella olevan osaamisen ”joukkoistamisen” elinkeinoelämän, uuden yritystoiminnan ja uusien työpaikkojen muodostumisen tueksi sekä parantaa yritysten liiketoiminnan ja kansainvälistymisen edellytyksiä. Tämä puolestaan kasvattaa alueen elinvoimaa ja hyvinvointia. Hankkeen tavoitteet on jaettu neljään työpakettiin (kuva 1), jotka kehittävät edelleen Lappi klustereiden toimintaa, rakentavat vahvaa lappilaiseen osaamiseen perutuuvaa maakunnallista Arctic Smartness Excellence verkostopohjaista osaamiskeskittymää, tukevat kansainvälisen näkyvyyden ja osaamisen kasvattamista sekä Arctic Smartness brändiviestinnän toteutusta ja toiminnan koordinoitua.

Kuva 1. ASE-hankkeen työpaketit ja niiden keskinäinen yhteistyö.

Alueellisesti jaettava EU-rahoituskehys pienentynee lähivuosina ja rakennerahastorahoituksen määrä alueille vähenee. Rahoitusta aluekehitykseen on haettava erillisohjelmista, jotka rahoitetaan suoraan komission eri pääosastojen kautta. ASE – Hanke valmistaa lappilaisia toimijoita

tähän tulevaisuuteen mm. sparraamalla, kehittämällä ja kouluttamalla alueen toimijoita, yrityksiä, tutkimuslaitoksia, kehittämissyhtiöitä, ym. kansainvälisiin hakuihin. Tulevaisuudessa lappilaisten toimijoiden täytyykin olla haluttuja kumppaneita kansainvälisissä hankealoitteissa ja siksi myös aluebrändin ja klustereiden tunnettuuden rakentaminen on erittäin tärkeää.

Hankkeen koordinaattori on Lapin yliopisto ja osatoteuttajina ovat Lapin ammattikorkeakoulu, Digipolis, Rovaniemen Kehitys, ProAgraria-Lappi, Luonnonvarakeskus, Geologian tutkimuskeskus ja Lapin liitto. Klusterityöskentelyssä on mukana yli 200 lappilaista yritystä ja 20 muuta alueellista toimijaa.

Hanke alkoi 15.2.2016 ja se kestää maaliskuulle 2018 saakka ja sen kokonaisbudjetti on 1 939 103 € jakaantuen em. 8 osapuolen kesken.

Viestinnän tavoitteet ja periaatteet hankkeessa

Hankkeessa viestinnässä noudatetaan Euroopan aluekehitys rahaston annettuja viestinnän periaatteita sekä hankkeen osatoteuttajien hyväksi koettuja periaatteita. Viestintä hankkeessa on tavoitteellista, avointa, asiakaslähtöistä ja positiivisia ajatuksia herättävää, luotettavaa sekä sidosryhmiä kunnioittavaa ja hyödyntävää.

Hankkeessa tiedotetaan pääasiassa suomenkielellä, mutta kansainvälisillä foorumeilla tiedotus tapahtuu pääasiassa englanninkielellä. Hankkeesta tiedotetaan luotsi.lappi.fi/arcticSMARTness -sivustolla, jossa kielinä käytetään suomea ja englantia. ASE – Hankkeelle on hankittu myös oma domain; arcticSMARTness.

Klusterit tiedottavat omasta toiminnastaan viestinnän periaatteita noudattaen. Jokaisella hankkeen osarahoittajalla/-toimijalla on omat, omaan rooliinsa perustuvia viestinnällisiä tavoitteita ja toimia.

Hankkeessa viestintä on keskittynyt Arctic SMARTness viestintään ja hankkeen toimista ja sen tuloksista kertomiseen ja se on keskitetyksi johdettua (Lapin yliopisto ja Lapin Liitto), mutta hajautetusti toteutettu hankkeen osapuolten ja Lappi-klustereiden kesken. Kaikki hankekumppanit toimivat yhteisen viestintäsuunnitelman mukaisesti, mutta jokainen hankekumppani viestii omassa roolissaan ja omille kohde- ja sidosryhmilleen.

Viestintä on myös tavoitteellista, joka tulee toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja pyrkii viestimään hankkeen tuloksista. Viestintä ei ole pelkästään perinteistä viestintää eli media- tai verkkoviestintää vaan viestintään kuuluu keskeisesti vuorovaikutus sidosryhmien ja kumppaneiden kesken niin, että hankkeen tavoitteet toteutuvat ja niiden tuloksista ja onnistumisista viestintään.

Viestintä on myös vuorovaikutteista ja joustavaa. Hankekumppanit käyvät avointa keskustelua keskenään ja sidosryhmien kanssa. Henkilökohtaisia yhteyksiä ja keskusteluja suositaan. Joustavuus näkyy viestinnässä sekä viestintäsuunnitelmaa muokataan hankkeen aikana ja kokeiluja uskalletaan tehdä. Hankekumppaneiden viestintätoimintaa ei kontrolloida vaan niihin kannustetaan.

Periaatteet

Arctic Smartness Excellence -hankkeen viestintä ja tulosten hyödyntämistoimien toteutussuunnitelma ylläpitää ASE-hankkeen projektipäällikkö. Kyseinen suunnitelma käsitellään ASE-hankkeen ohjausryhmän 4. kokouksessa 19.10.2017.

Hankkeella on yhteiset ydinviestit sekä jokaisella klusterilla on omat ydinviestinsä. Viestinnän tärkeimmät kohderyhmät kansallisella tasolla ovat lappilaiset yritykset ja kotimaiset rahoittajat. Kansainvälisesti tärkeimmät kohderyhmät ovat Euroopan Unioni, Euroopan aluekehitysrahasto, ulkomaiset yritykset ja rahoittajat.

Keskeisimmät viestinnän keinot, kanavat ja aikataulut ovat tapaamiset ja tapahtumat sekä sähköiset tuotokset kuten digitaaliset lehtiartikkelit ja julkaisut. Jatkuvan viestinnän keinoja hankkeessa ovat sähköpostiviestintä, uutiskirjeet, erilaiset julkaisut ja hankkeeseen liittyvät nettisivut.

ASE – hankkeessa pyritään välittämään hankkeen viestiä ja sanomaa myös eri tahojen kanssa järjestetyissä tapaamisissa ja osallistumalla erilaisiin tapahtumiin kuten messuille, kongresseihin, seminaareihin ja kokouksiin.

ASE-hankkeen yhteisiä sekä klustereiden viestinnällisiä periaatteita ovat hankkeen tavoitteiden mukainen eteneminen. Pääviestintä tapahtuu hankkeen kautta, mutta klustereilla on omia ydinsanomiamia, joita he viestittävät omille vastuualueen yhteistyökumppaneille. ASE – hankkeessa on useita osatoteuttajia ja jokaisella osatoteuttajalla on omat viestinnälliset strategiat, joita he noudattavat hankkeen viestintästrategian rinnalla. Mahdolliset ristiriidat ratkaistaan ASE – Hankkeen työryhmässä tapauskohtaisesti.

Viestinnän kustannukset maksetaan hankkeen rahoituksesta.

Euroopan aluekehitysrahaston näkökulma hankkeen viestinnän periaatteisiin

Euroopan aluekehitysrahasto on hankkeen rahoittaja. Hankkeen rahoittamisen edellytyksenä on, että hankkeessa viestinnän kautta pyritään innostamaan hankkeen viiteryhmiä ja löytämään uusia toimijoita ja ihmisiä mukaan hankkeen toimintaan. Viestinnällä on hankkeen kannalta tärkeä merkitys, se on onnistumisen edellytys ja oikeuttaa julkisen rahoituksen. EAKR velvoittaa hankkeita tiedottamaan.

Viestintä hankkeessa tulee olla mahdollisimman laajasti, avoimesti ja mielenkiintoisesti toteutettu. Tavoitteena on, että hanke tiedottaa hankkeessa syntyneistä tuloksista, levittää hyviä käytäntöjä ja lisää hanketoiminnan näkyvyyttä.

EAKR ja EU asettavat erilaisia velvoitteita hankkeille. Kaikessa hankkeen liittyvässä viestinnässä tulee olla EU-lippulogo, joka sisältää EU-lipputunnuksen ja maininnan Euroopan Unionista ja EAKR – rahastosta, josta hanke saa tukensa. EU-lippulogon tulee olla selvästi esillä ja sijoitetaan huomattavalle paikalle. Logon sijainti ja koko on suhteutettava materiaalin tai

asiakirjan kokoon. Jos materiaaleissa on esillä muita logoja, tulee unionin symboli olla vähintään samankokoinen leveydeltään tai pituudeltaan kuin muut käytettävät logot. EU-lippulogon tulee olla verkkomateriaaleissa värillisenä. Muissa materiaaleissa käyttää logoja värillisenä mahdollisuuksien mukaan. Mustavalkoisia logoja saa käyttää vain perustelluista syistä.

Lisäksi käytetään Vipuvoimaa EU:sta -logoa tai slogania hankkeen materiaaleissa. Verkkomateriaaleissa logot tulee sijoittaa niin, ettei digitaalista sivua tarvitse vierittää alaspäin. Kaikki viestinnälliset velvoitteet koskevat sekä yleisölle suunnattuja asiakirjoja ja materiaaleja.

Hankkeessa käytettävät logot löytyvät: <https://www.rakennerahastot.fi/logot#.Waap-meVPAU>

Hankeviestinnän välineet – tavoitteena monimuotoviestintä

Hankkeen viestinnän välineet ovat moninaiset. Tavoitteena hankkeessa on, että viestintä tapahtuu monimuotoisena ja mielenkiintoisesti. Viestinnän tarkoituksena on herättää kiinnostus hanketta kohtaan ja myös lappilaisiin yrityksiin klustereiden kautta.

Hankkeessa tuotetaan erilaista painettua materiaalia. Painettuja materiaaleja ovat esimerkiksi hankkeen esitteet ja julisteet. ASE – Hankkeen tämän hetkisillä sivuilla on nähtävissä koostettu uusinta materiaalia pdf-muodossa. Siellä on tulostettavassa muodossa esimerkiksi AS – esitejulkaisu, klusterikohtaiset haitariesitteet ja Smart Regions II tabloid-sanomalehti. Lisäksi hanke pyrkii tuomaan esille hankkeen tavoitteita ja tuloksia painetussa mediassa eli sanomalehtiartikkeleilla ja mainoksilla. Koska hanke toteuttaa EAKR:n tavoitteita, hankkeessa pyritään viestittämään pääasiassa sähköisessä muodossa. Tämä tukee EAKR:n 2014 – 2020 rahoituskauden teemaa (vähähiilisyys, kestävä kehitys).

Hanke pyrkii olemaan mukana erilaisissa kansallisissa ja kansainvälisissä julkaisuissa. Hanke on mukana myös tieteellisissä Referee – julkaisuissa. Tietoja, missä julkaisuissa hanke on ollut mukana, löytyy hankkeen internet-sivuilta. Lisäksi hanke viestittää hankkeen raporttien, kertomuksien ja maksatusraportoinnin kautta.

Hanke pyrkii olemaan näyttävästi esillä erilaisissa tapahtumissa. Tapahtumien tarkoituksena on viestittää AS - hankkeesta ja saada erilaiset tahot kiinnostumaan hankkeen toiminnasta. Tapahtumissa käytetään esimerkiksi näkyvyyden apuna hankkeen omia rullajulistetelineitä, muita julisteita ja esitteitä. Viestinnän keinona on myös kasvokkain tapahtuva viestintä. Kasvokkain tapahtuvaa viestintää toteutetaan erilaisissa kokouksissa, messuilla, seminaareissa ja ASE – hankkeen omissa tapahtumissa sekä asiantuntijaesityksissä.

Kansainvälisillä foorumeilla hanke pyrkii käyttämään viestinnän välineitä edellä mainittujen lisäksi myös lehtiartikkeleita yhdessä Joint Research Center:n (DG JRC) ja Committee of the Regions:n (CoR) sekä Nordregio:n kanssa. Hanke on myös mukana DG JRC asiantuntijatehtävissä, jota kautta hanke pystyy välittämään tietoa Arctic Smartness – yhteistyöstä ja ASE – Hankkeen tavoitteista. Lisäksi kansainvälisesti ASE – hanke pyrkii viestittämään Brysselissä tapahtuvissa tapaamisissa.

Sähköisessä muodossa hanke tulee kattavasti esille internetsivulla ja hankkeen LinkedIn-sivulla <https://www.linkedin.com/groups/8365927> . Hankkeen nettisivustolla ja LinkedIn – sivustolla esitetään ajankohtaisimmat uutiset ja tapahtumat hankkeesta. Lisäksi hankkeen sisäisesti viestitään hankkeen SharePoint -sovelluksen, sähköpostien ja Dropbox – sovelluksen kautta.

Kaikessa viestinnässä käytetään systemaattisesti Arctic Smartness – brändin ulkoasua sekä toteutetaan EAKR:n graafista ohjeistusta. Kun käytetään systemaattisesti sovittua grafiikkaa, antaa se ulospäin signaalin yhtenäisestä ja mielenkiintoisesta hankkeesta.

Klustereiden kv verkostoja

Kehittämissympäristöt	Muotoilu	Teollisuus ja kiertotalous	Turvallisuus	Maaseutuverkosto
- kehittämässä TRL arvioinnin myötä, Leuven alue, Belgia, Etelä-saksan klusterit,	- RegioTEX	- EIP Smart cities and communities - NSPA-commitment: Circular Economy and Resource Efficiency Task force - MSP REFRAM, Raw Materials Supply Group, Pohjoismainen kierto-talousverkosto - Prometia	- ERRIN - S3 Theme Tourism Safety - Uarctic - Necstour	- ERIAFF - ERRIN - S3 Agrifood - S3 Bioenergy - NSPA - EIP-AGRI, The Agricultural European Innovation Partnership - Sucaevan tarjoaman mahdollisuudet metsätalouden saralla, sekä heidän tekstiiliklusterin ja Lapin muotoilun klusterin yhteistyön mahdollisuuksien kartoittaminen, Romania - S3 Energy partnerships

1: Esimerkkejä viiden Arctic Smartness klusterin kansainvälisistä verkostoista, yhteistyöaloista ja alueellisesta yhteistyöstä EU:ssa.

Graafinen ohjeistus

Graafista ohjeistusta ohjaa Euroopan Aluekehitysrahaston (EAKR) ohjeistus sekä hankkeessa toteutettu graafinen ohjeistus. EAKR:n ohjeistuksessa sanotaan, että kaikissa hankkeen materiaaleissa tulee olla esillä seuraavat logot ja/tai sloganit.

Logot tulee olla esillä näkyvällä paikalla ja pääsääntöisesti värillisenä. Suositeltavaa on myös käyttää ohjelmakaudelle 2014- 2020 suunniteltua graafista ilmettä, mutta hankkeelle voidaan tuottaa oma graafinen ilme, kunhan se täyttää EAKR-hankkeelle asetetut viestinnän vaatimukset. Muiden rahoittajien tai osatoteuttajien logot tulee olla esillä etenkin virallisessa viestinnässä.

Verkkoviestintään EAKR vaatii, että hankkeesta on lyhyt kuvaus ja esillä EAKR-tuki hankkeen nettisivuilla. Verkkosivuilla EU-lippulogo tulee olla näkyvillä siten, ettei sivua tarvitse vierittää alaspäin verkkosivustolle mentäessä. Sosiaalisessa mediassa kuten LinkedIn -palvelussa logoja voidaan käyttää ns. kansikuvissa.

ASE-hankkeen sähköisessä ja painetussa viestinnässä käytetään Arctic Smartness -konseptin mukaista Lapland Above Ordinary -aluebrändiin tukeutuvaa graafista ulkoasua. Ilmeen yhtenäisyyttä ja kytkeytymistä Lapin aluebrändiin vaalitaan muun muassa brändikäsikirjassa määritetyllä värimaailmalla, typografisilla ratkaisuilta sekä brändin mukaisella Lapin materiaalipankkiin kootulla kuvamateriaalilla.

Hankkeella on käytössä myös omia Lappi-brändin mukaisia graafisia elementtejä. Kuten Arctic Smartness -ympyräkuvake sekä jokaiselle viidelle klusterille suunnitellut omat ympyräkuvakkeet. Klusterit ovat myös värikoodattu Lappi-väreillä seuraavasti:

- Arktiset kehittämissympäristöt: oranssi
- Arktinen muotoilu: keltainen
- Arktinen teollisuus ja kiertotalous: sininen
- Arktinen älykäs maaseutuverkosto: vihreä
- Arktinen turvallisuus: Liila/violetti

Arctic Smartness -konseptille ja siihen kuuluville klustereille suunnitelluissa kustomoiduissa graafisissa elementeissä ja esityksissä, kuten infograafeissa, käytetään Lappi-brändin mukaista värimaailmaa yhdenmukaisen viestinnän aikaansaamiseksi.

Lisäksi hankkeen viestinnässä käytetään klustereiden omia logoja (esim. Arktisella turvallisuudella jo oma, muillekin käsittääkseni tulossa omat?) sekä klustereihin kytkeytyvien toimijoiden logoja.

Ks. Lapland Above Ordinary -brändikäsikirjasta lisää Lapin alueviestinnästä. Luotsin sivuilla <http://luotsi.lappi.fi/arcticSMARTNESS> esimerkkinä em. klusterikuvakkeita.

Arctic Smartness -brändi ja klusteriviestintä

EU on alueiden Eurooppa ja sen tulevaisuus perustuu pitkälti alueista lähtevään kasvuun, jota vauhdittamaan ja tukemaan Euroopan komissio ohjeisti alueita tuottamaan Älykkään erikoistumisen strategioita (S3). Alueiden pää-osasto edellyttää, että ohjelmakaudella 2014 – 2020 60 %:n EAKR-rahoituksesta on ohjattava tukemaan S3 toteuttamista. Älykäs erikoistuminen ei ainoastaan ohjaa EAKR-rahoituksen käyttöä vaan yleisemminkin alueiden innovaatio- ja kehittämistoimintaa. Tätä tavoitetta tukemaan komissio hakee ns. synergia-rahoitusajattelua, jossa eri toimia ja rahoitusinstrumentteja yhdistämällä tuetaan alueellisiin vahvuuksiin perustuvaa alueiden erikoistumista. Ideana on, että rakenne- ja investointirahastojen (ERI) roolina on alueellisten rakenteiden, kapasiteetin ja valmiuksien kehittäminen. Vastaavasti TKI-toimintaa ja koulutusyhteistyötä rahoittavat ohjelmat koko EU-tasolla ovat keinoja linkittää alueella tehty kehittämistyö kansainvälisellä tasolla. H2020- ym. ohjelmat vastaavasti tukevat suoraan uusien innovaatioiden kehittymistä tukemalla tutkimuksen ja yritysten välistä yhteistyötä. H2020-työohjelmissa on selkeät linkitykset aluekehitykseen ja älykkääseen erikoistumiseen.

Syksyllä 2012 Lapin liiton johdolla käynnistettiin Lapin S3 eli Arktisen erikoistumisen ohjelmaprosessi, jonka ensimmäinen vaihe päättyi 2013 joulukuussa, jolloin Lapin Arktisen Erikoistumisen ohjelma julkistettiin. Ohjelma on laaja ja sen pohjalta on haettu vielä tarkennettuja nostonoja. Tavoitteena oli löytää luontaiset vahvuudet ja niihin liittyvät arvoketjut, hakea uusi pohja yhteistyölle, ehdottaa käytänteitä ja esittää osa-alueet, joissa on suurin potentiaali uusille innovaatioille, jotka perustuvat eri osaamisalojen ja avainteknologioiden luovaan yhdistämiseen.

Arktisen erikoistumisen jalkauttaminen -hankkeen aikana analysoitiin laajasti Lapissa toteutettuja kehittämistoimia (noin 650 hanketta) ja niiden pohjalta päädyttiin esittämään viiden Lappi-klusterin rakentamista:

- Arktinen teollisuus ja kiertotalous
- Arktinen älykäs maaseutuyhteisö
- Arktinen muotoilu
- Arktinen turvallisuus
- Arktiset kehittämissympäristöt

Tiedotustarveanalyysi

Arctic Smartness -hankkeessa tiedottamisella on tärkeä rooli. Tiedottamista hankkeen eri vaiheista vaaditaan EAKR:n hankerahoitusvaatimuksissa. Onnistuneella tiedottamisella vauhditetaan yhteistyötä, levitetään hyviä käytäntöjä, lisätään hankkeen näkyvyyttä ja avoimuutta sekä lisätään hanketoimijoiden välistä luottamusta. Lisäksi hankkeella voi olla omia tiedottamiseen liittyviä vaatimuksia.

Hankkeen toiminnasta ja erilaisista toteutuksista tiedotetaan hankeviestintäsuunnitelman mukaisesti monimuotoisesti projektipäällikön, hankkeen työpakettien vastuuhenkilöiden, hankkeen osatoteuttajien vastuuhenkilöiden ja sekä klustereiden vastuuhenkilöiden kautta.

EAKR - rahoittajan näkökulmasta vaaditaan, että hankkeesta tiedotetaan mukaan tuleville, että hanke saa EAKR:n rahoitusta. Kunkin osatoteuttajan omilla verkkosivuilla on lyhyt kuvaus hankkeesta. Kunkin hanketoteuttajan ASE-hankkeen www-sivut:

<https://www.ulapland.fi/FI/Kotisivut/arcticSMARTNESS>

<http://www.gtk.fi/tutkimus/tutkimushankkeet/ase.html>

<https://www.luke.fi/projektit/ase/>

<http://www.proagrialappi.fi/proagria-lappi/hanketoiminta/arctic-smartness-excellence-ase/>

<http://www.lappi.fi/lapinliitto/arctic-smartness-excellence-ase>

<http://www.rovaniemenkehitys.fi/palvelut-yrityksille/tyokalut-kehittamiseen/kehittamishankkeet/>

<http://www.digipolis.fi/palvelut/innovaatio-ja-kehityspalvelut/hankkeet.html>

<http://www.lapinamk.fi/fi/Tyoelamalle/Tutkimus-ja-kehitys/Lapin-AMKin-hankkeet?RepoProject=522812>

Arctic Smartness Excellence -hankkeen viestinnän ja hanketulosten hyödyntämistöimien seuranta

ASE-hankkeessa projektipäällikkö huolehtii siitä, että hankkeen viestintä ja hankkeen tuloksista kerrotaan erilaisissa viestinnällisissä medioissa. Viestinnällisiä tehtäviä jakaa projektipäällikön kanssa myös osatoteuttajien vastuuhenkilöt. Päävastuu hankkeen viestinnällisestä toteutuksesta on kuitenkin ASE – hankkeen projektipäälliköllä. Klusteriviestinnästä ja sen kehittämisestä vastaa työpaketin 1 vastuuhenkilö Lapin liitossa.

ASE – hanke näkyy Suomessa ja erityisesti Lapissa hankkeen osatoteuttajien ja yhteiskumppanien kautta. Lisäksi hanke on näkynyt lehtiartikkeleina Lapin alueen lehdissä Lapin kansa Alakerta <https://www.lapinkansa.fi/mielipide/isolla-kukkarolla-15965909/>.

Hankkeen onnistuneista kotimaisista nostoista löytyy täältä. (luotsin osoite)

Arctic Smartness toiminaan liittyvät hankkeet ja hankkeistetut kehitysnostot, joihin ASE hanke kohdistaa j joiden kanssa tehdään Ase hankkeen hallinto- ja viestintätoimien mukaisia synergiatoimia, ovat esim seuraavat:

Hanke	Rahoittajat	ASE - hankeyhteys
Invest In Lapland	ELY, EAKR	Rovaniemen Kehitys
Lapin Kaiku	ELY, EAKR	GTK
Reila: Reittimerkistöjen yhtenäistäminen Lapissa	ELY, EAKR	Lapin AMK, LUC, Turva Lapin AMK
Metsähakkeen keinokuivauksen vaikutus hankintaketjun kannattavuuteen	LUKE, EAKR, Oulun Yliopisto	Luke Biotuhka
Lajijäte	EAKR	Luke
LUMOA	EMR, Ruralia - instituutti	Luke
Arctic Business Concept ABC	EAKR, Digipolis Arktisen teollisuuden sivuvirrat 2 –hanke (ATS2)	Digipolis
Sote-hyvinvointiklusteri	EAKR, Lapin Liitto	Lapin Liitto
AMIC Arktinen älykäs kaivosklusteri	EAKR, Lapin Liitto	Lapin Liitto
Arjen turvan kansainvälistyminen	EAKR, Lapin Liitto	Lapin Liitto
AMOK Arktisen muotoilun osaamiskeskus	EAKR, Lapin Liitto	Lapin Liitto
Arktisen turvallisuuden kehittämiskokonaisuus	EAKR, Lapin Liitto	Lapin Liitto
Lapin amk Voimametsistä viherkattoihin	EAKR, Luke	Luke
Arktinen maatalous	MAVI	Lapin Liitto, Luke
Älykäs Erikoistuva Maatalous	MAVI	ProAgria
Voimaantuvat kylät	MAVI	Luke
TSR Levi, Ruka, Ylläs - Hiihtokeskusten turvallisuus	Työsuojelurahasto	MTI
Arctic Rescue Guide	Työsuojelurahasto	MTI
Interreg-projekti Min-North	Intereg	GTK
Biojalostamon alueellinen ekosysteemi –esiselvitys (toimintaympäristötuki)	EAKR	Digipolis
Arktinen geoinnovaatiokeskus - innovaatiopotentiaalain hyödyntäminen ja käyttöönotto	EAKR	Sodankylän kunta

Lisätietoja: <https://www.eura2014.fi/rctiepa/>

Hanketta on esitelty ja esitellään ulkomaan tapaamisten ja vierailujen kautta. Klusterien avulla saadaan esiteltyä ja jalkautettua hanketta. Hankkeen onnistuneita nostoja on listattu liitteeseen 1. Liitteessä on nähtävissä, että hankkeella on monenlaisia yhteistyökumppaneita ja yhteistyöhankkeita. Lisäksi hankkeen kaikki aloitteet on listattu erilliseen liitteeseen.

Kehitettävä arviointi ASE-hankkeessa

ASE-hankkeessa tehdään itsearviointia. Hankkeessa on tehty hankkeen välietapilla kehittävä itsearviointi Timo Aarrevaaran ja Riikka Kankaan toimesta. Raportti kokonaisuudessaan on nähtävissä osoitteessa <http://asedev.blogspot.fi/>. Raportissa käydään läpi raportoinnin kuvaus ja arviointikriteerit. Lisäksi raportissa käydään läpi ASE-hankkeen lähtötilanne ja toimenpidesuosituksiset.

Toinen väliraportti tehdään lokakuussa 2017 ja loppuraportti tulee maaliskuussa 2018.

Yhteydet muihin projekteihin

ASE – Hanke tekee yhteistyö usean muun hankkeen kanssa Suomessa. Hankkeet ovat sekä ASE – Hankkeen että klustereiden hankkeita. Lisäksi ASE – Hanke on saanut tunnustuksia, joista yhtenä esimerkkinä [Bronze Label](#) –sertifikaatti, joka on myönnetty jokaiselle Arctic Smartness – klusterille. Lisäksi Arktinen Teollisuus ja kiertotalous- ja Arktinen Älykäs Maaseutuverkosto -klusterit saavuttavat [Silver Label](#) – sertifikaatit ASE – Hankkeen aikana. Arctic Smartness -hanke on myös kumppanina [S3 temaattisissa kumppanuuksissa](#). Kumppanuudet ovat DG GROW, DG JRC, DG REGIO ja DG ENER. ASE-hankkeen kautta Lappi on yksi esimerkkialueista hyvästä älykkään erikoistumisen toteutuksen [hallinnosta](#). Yhtenä onnistuneena yhteistyönä on [Avainhanke](#): Arktisen teollisuuden ekosysteemi ja Kemi-Tornion kiertotalouden innovaatioalusta.

ASE -hanke pyrkii tuomaan esille hankkeen tavoitteiden mukaisesti hanketta ja klustereita ja niiden toimintaa. Yhtenä ensimmäisistä onnistumisista näkyvyydessä voidaan [Smart Regions Conference](#) -tapahtumassa puhunut komissaari Tibor Navracsics (Commissioner of Education, Culture, Youth and Sport). Myös hyvänä esimerkkinä onnistuneena nostona on uutiskirje Exploiting the Region's Potential ([DG Regio newsletter](#)) sekä Lappi on näkyvästi mukana Sevillan älykkään erikoistumisen portaalin uutiskirjeessä [nro 47](#). Tällaisilla toimenpiteillä ja esilletuloilla saadaan ASE-hanketta eteenpäin ja näkyväksi.

ASE-hankkeessa on pyrkimyksenä osallistua ja esittää ASE – hanketta, sen klustereita ja Arctic Smartness- yhteistyötä monin tavoin. Yhtenä keinona ovat ns. touhupäivät, joissa pyritään tuomaan yhteen hankkeen toimijat ja erityisesti hankkeen välittömässä toimintaympäristössä työskentelevät tahot alueelta. Toinen keino osallistua ja näkyä ovat erilaiset messut kuten Smart Regions I (kesäkuu 2016, Bryssel) ja Smart Regions II (Helsinki) tai Arctic Innovation Camp -tapahtumat (marraskuu 2016 ja 2017) ja sekä monenlaiset kokoukset kuten CoR (Eu alueiden komitea) talousvaliokunta (marraskuu 2017) ja NSPA verkostokokous (marraskuu 2017).

Viestinnän riskit ja niiden hallinnointi

Viestinnässä voi tulla esille erilaisia tilanteita, jotka aiheuttavat negatiivista kuvaa Arctic Smartness yhteistyöstä ja -klustereista ja niiden toiminnasta. Hankkeessa on syytä varautua sellaisen tilanteiden varalle, jotka aiheuttavat viestinnällisiä riskejä. Lisäksi on hyvä myös olla tiedossa apukeinoja, kuinka hallinnoida syntyneitä riskejä.

Ase-hankkeessa riskeihin voidaan sisällyttää erilaisia riskejä, joita on koottu alla olevaan taulukkoon. Taulukosta näkee myös toimenpiteen jokaiselle riskille.

Riski	Viestinnälliset toimenpiteet
Hankkeen viesti ei tule esille	Viestien valinta, ajankohta ja muotoilu harkitaan tarkasti
Hankkeessa ei viestitä ulospäin	Toteutetaan hankkeen viestinnällisiä ohjeita
Hankkeen sisäinen viesti ei tavoita klusterien välillä	Säännölliset yhteiset palaverit
Hankkeen viestintä ei ole ajantasaista ja ymmärrettävää	Harkitaan viestin sisältöä tarkasti, rutiinit viestintään
Hankkeesta on hankala saada viestitettävää	Viestinnälliset toimenpiteet otetaan huomioon hankkeen viestintäsuunnitelmassa

Aineistojen arkistointi

ASE – hankkeessa syntyvät materiaalit ovat pääasiassa sähköisessä muodossa. Sähköisten materiaalien säilytyspaikkana ovat hankkeen oma Dropbox ja Windows SharePoint – sovellukset. Näihin sovelluksiin käyttöoikeus on kaikilla hankkeen osatoteuttajilla (vastuuhenkilöillä). Hankkeen päätyttyä hankkeen materiaalien ylläpito jää kunkin osatoteuttajan vastuulle EAKR EAKR sääntöjen mukaisesti.

LIITTEET

Liite 1. Kansainväliset nostot joita on viety rahoitukseen

Tavoite 15, toteuma 24 (31.8.2017 mennessä):

1. DELIVER, EU-erillishaku ammatilliselle koulutukselle, päähakija Lappia. Partnerit: Lapin amk, MTK Lappi, Proagria Lappi, Lapin liitto, Leivejoen Liha Oy. GRANS Landshögsskolan Ruotsi, Extramadura energiaklusteri Espanja, Koillis-Romanian aluekehitystoimisto. Jätetty 17.1.2017. Ei saanut rahoitusta.
2. Arctic Maritime Traffic, Pohjoismaiden ministerineuvosto, päähakija World Maritime University Ruotsi. Partnerit: Lapin amk, University of Nord Norja. Jätetty 24.1.2017.
3. ARCSAR, Horizon2020, päähakija Norjan rannikkovartiosto. Partnerit: Lapin amk, SM, Kuopion Pelastusopisto, University of Portsmouth GB, University of Nord Norja, Pietarin merisotakoulu Venäjä, Rannikkovartiosto USA. Jätetty 24.8.2016, niukka hylky, jätetään uudelleen 24.8.2017.
4. GESTA, Erasmus+, päähakija National research Institute Italia. Partnerit: Lapin amk, Lapin Safarit, Yksityinen amk Tsekki, Matkailualueyhdistys Tsekki, University of Firona ES, Ammatillinen matkailuopisto Italia, Ammatillinen oppilaitos Kreikka, Matkailualueyhdistys Kreikka, Necstour-verkosto, Belgia, yliopisto ja matkailualueyhdistys Ranska. Jätetty 2.5.2017.
5. Socentspa, Interreg Europe, päähakija General Directorate for Social Economy and Self-employed persons – Regional Government of Castile and Leon (Spain). Partnerit: NGOD Cives Mundi (Spain), Social Impact (Germany), Lapland University of Applied Sciences (Finland), Not-for-Profit organization EPIC (Slovakia), Ministry of Labour, Social Affairs and Family of the Slovak Republic (Slovakia): Jätetty heinäkuussa 2016, myönteinen rahoituspäätös saatu joulukuussa 2016.
6. REMIX, Interreg Europe Lapinliitto (Smart and Green Mining Regions of EU). Saanut myönteisen päätöksen, käynnissä.
7. EU Arctic Policy Assessment: Public Diplomacy -EU Policy and Outreach Partnership and Cultural Diplomacy –Arctic, Lapin yliopisto ja Lapin liitto
8. Impact of Arctic changes on the weather and climate of the Northern Hemisphere, LY Arktinen keskus H2020-BG10
9. Expert network on Critical Raw Materials, (SCRREEN) GTK H2020-SC5-15a-2016
10. H2020-SC5-15e (EU network of mining and metallurgy regions) GTK johdolla, LY, Lapin liitto mukana,
11. SC5-13c-2017 New sensitive exploration technologies (2017): Next-konsortio, GTK
12. H2020-SC5-15F (EU network of regions on sustainable wood mobilisation ROSEWOOD (wood supply) , Luonnonvarakeskus, Lapin amk ja Lapin liitto (maaseutuklusteri ovat mukana
13. COS-CLUSINT-2016-03-01 - COSME GO, jätetty 23.5, klusteri, jota edustaa taiteiden tiedekunta, partneri
14. H2020-INNO4SUP-01-2017-twoStage, jätetty 4.4.2017 mukana Digipolis ja taiteiden tiedekunta, partneri
15. H2020-NMBP-2017-two-stage, 1 vaihe jätetty 27.10.2016, toinen vaihe jätetty 4.5.2017, LY, TTK, koordinaattori
16. DG GROW haku 225-G-GRO-PPA-16-9233, Entrepreneurial capacity building for young migrants, Lapin AMK, jätetty 4.4.2017
17. H2020-RUR-2017-2 Europe Rediscovered. Päähakija Stichting Wageningen Research. Partneri ProAgria Lappi. Jätetty kakssivaiheisen haun 1 kierrokselle 14.2.2017. Ei selvinnythaun toiseen vaiheeseen.
18. EXTRA-SMEs. Interreg Europe. Hankevaiheen koordinaattori Digitalis consult, Kreikka. Lapin amk partnerina. Jätetty kesäkuu 2017.
19. Interreg Europe. NZRest – Promoting policies for Enhancing Energy Efficiency in Restaurants on the road to Near-Zero Carbon Footprint, Lapin amk partnerina. Jätetty hakuun kesäkuussa 2017.
20. Interreg Europe. APPROVE – Advancing Public participation and stakeholder engagement for the improvement of renewable Energy policies, Pääpartneri Lapin liitto. Jätetty hakuun kesäkuussa 2017.
21. Interreg Europe. RegionARTS – Enhancing SME growth by the integration of Artists in ICT projects. Partneri Lapin yliopisto. Jätetty hakuun kesäkuussa 2017
22. Interreg Europe-Ilno4Sports – Sport for Growth and Healthy Vital Communities, Partner Lapin Liitto
23. Interreg Europe – Communities of Practise, Cultural Heritage and Local Development in Transhumant European Areas – lapin yliopisto, Arktinen keskus
24. Interreg Nord – Digital Access to Sami Heritage Archives, LaY TTK. Jätetty 4.9.2017 hakuun

Liite 2 Onnistuneet kansainvälistä rahoitusta saaneet nostot:

Tavoite 10, toteuma 8 (31.8 mennessä):

Interreg Europe <https://www.interregeurope.eu/>

- (Lapinliitto [REMIX \(Smart and Green Mining Regions of EU\)](#) ja
- Lapin AMK *SocentSpas* ([Social Entrepreneurship in Sparsely Populated Areas](#))

EU Arctic Policy Assessment: Public Diplomacy -EU Policy and Outreach Partnership and Cultural Diplomacy –Arctic, Lapin yliopisto ja Lapin liitto

H2020 instrumentista:

- LY Arktinen keskus H2020-BG10 (Impact of Arctic changes on the weather and climate of the Northern Hemisphere, http://cordis.europa.eu/project/rcn/205997_en.html)
- GTK H2020-SC5-15a-2016, Expert network on Critical Raw Materials, (SCRREEN), http://cordis.europa.eu/project/rcn/206262_en.html).
- H2020-NMBP-2017-(DECOCHROM) Arktisen muotoilun klusteria tukevassa Lapin yliopiston vetämä (LY, TTK)
- GTK johdolla H2020-SC5-15e MIREU (EU network of mining and metallurgy regions), LY, Lapinliitto.
- H2020-SC5-15F (ROSEWOOD) (EU network of regions on sustainable wood mobilisation (wood supply). Luke, Lapin amk ja Lapin liitto